

Toimintaohje turkistarhalle lintuinfluenssan torjumiseksi

1 Yleiset ohjeet

Näitä ohjeita voi noudattaa kaikilla tarhoilla. Lintuinfluenssa leviää pitopaikkojen ja tuotantoyksiköiden välillä erittäin helposti esimerkiksi eläinten (sekä luonnonvaraisten eläinten että ihmisten pitämien eläinten), ihmisten liikkumisen, erilaisten välineiden ja tarvikkeiden sekä lannan välityksellä. Linnut voivat erittää virusta jo ennen kuin niillä havaitaan mitään taudin oireita, joten myös terveiltä vaikuttavat linnut voivat levittää lintuinfluenssaa. Viruksen tarttuvuudesta turkiseläinten välillä, siis turkiseläinyksilöstä toiseen yksilöön, tiedetään toistaiseksi vain vähän, mutta viruksen jatkoleviäminen turkiseläinpopulaatiossa on mahdollista. Siksikin tartuntaan ja sen leviämiseen turkiseläimissä on suhtauduttava kaikella vakavuudella. Lintuinfluenssa on 18.7.2023 lähtien turkiseläimillä (kettu, minkki, supikoira, soopeli) muu torjuttava eläintauti (MMM:n asetus 909/2023). Lue lisää [Ruokaviraston verkkosivuilta](#).

Tartunnan leviäminen siipikarjaan tai edelleen turkiseläimissä aiheuttaa suuria menetyksiä ja alueellisia toimintarajoituksia. Lintuinfluenssa voi myös tarttua ihmiseen. Tilanteen vakavuuden vuoksi ja mahdollisten jatkotartuntojen estämiseksi pyydämme, että kaikilla turkistarhoilla noudatetaan seuraavia ohjeita mukaan, vaikka tarhalla ei olisi todettu tartuntaa.

Ilmoita välittömästi alueesi kunnan- tai läänineläinlääkärille, jos tarhalla olevien eläinten sairastuvuus tai kuolleisuus nousee tai tarhalla on eläimillä hermostollisia oireita kuten hoippuvuutta, tärinää, kouristuksia, kehän kiertoa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueelta ilmoitus sähköpostilla osoitteeseen ymparistoterveydenhuolto.lansi@avi.fi. Muiden aluehallintovirastojen alueella soitetaan vaihteeseen ja kysytään läänineläinlääkärinä, jos kunnaneläinlääkärinä ei ole saatu kiinni.

Ilmoita viestissä seuraavat tiedot

- nimesi, yhteystietosi (sähköposti ja puhelinnumero)
- tarhan sijaintikunta ja pitopaikkatunnus sekä
- mitä eläimiä tarhallasi on ja millaiset oireet ovat.

Sinuun otetaan yhteyttä heti kun se on mahdollista. Säilytä eläinten raadot pakastimessa ja odota viranomaisten ohjeita.

2 Suojaa itsesi ja työntekijäsi

Vaikka lintuinfluenssavirus voi tarttua myös ihmiseen, tarttavat lintuinfluenssavirukset huonosti ihmiseen. Tartunta vaatii yleensä läheisen kontaktin sairastuneeseen eläimeen tai niiden eritteisiin tai eritteillä saastuneeseen ympäristöön. Lue lisää [THL:n verkkosivuilta](#).

Suomen tämänhetkisen lintuinfluenssatilanteen vuoksi on kaikilla tarhoilla suositeltavaa noudattaa tässä mainittuja varotoimenpiteitä henkilöiden suojaamisessa. Noudata siis [Työterveyslaitoksen ohjeistusta](#) henkilösuojaimista ja suojautumisesta mahdollisen tartunnan leviämisen estämiseksi eläinten hoitajaan. Älä osallistu eläinten hoitoon sairaana.

3 Estä mahdollisten tartuntojen leviäminen tarhan sisällä ja pois tarhalta

Älä käy muissa turkiseläinten, lintujen tai sikojen pitopaikoissa.

Sulje tarpeettomat kulkuyhteydet tarhalle. Päästä tarhalle vain ne henkilöt, joiden käynti tiloissa on ehdottoman välttämätöntä. Älä päästä tarhan alueelle ajoneuvoja, joiden käynti ei ole välttämätöntä. Kalkkia voi käyttää tarpeen mukaan kulkukäytävillä.

Tarhalla käytetään suojavaatteita, -päähinettä ja – jalkineita, joita ei tuoda pois tarhalta. Likaiset suojavaatteet tulee hävittää tai pestä niin, etteivät ne aiheuta tartunnan leviämisen vaaraa (katso Työterveyslaitoksen ohje). Tarhalta poistutaan vain puhtailla vaatteilla ja jalkineilla. Kädet tulee pestä ja desinfioida huolellisesti ennen tarha-alueelle menoa ja ennen sieltä poistumista. Varaa käytetyille suojarusteille kannellinen roska-astia.

Suojaa turkistarha ja etenkin rehuvarastot ja turkiseläinten ruokintapaikat haittaeläimiltä, kuten luonnonvaraisilta linnuilta ja jyrsijöiltä. Jos mahdollista, järjestä rehun toimitus niin, ettei rehukuljetuksen tarvitse tulla tarha-alueelle sisään.

Eristä sairaat eläimet terveistä mahdollisuuksien mukaan tai lopeta sairaat eläimet.

Älä siirrä eläimiä pois tarhalta, jos tarhalla on kohonnutta sairastavuutta tai kuolleisuutta.

Säilytä raadot suojattuna kylmässä. Jos eläinten kuolleisuus nousee tilallasi, ota heti yhteyttä virkaeläinlääkäriin (katso tietolaatikko sivulla 1). Säilytä raadot tilalla ja odota viranomaisten ohjeita niiden hävittämisestä. Raatoja käsittelevien on suojauduttava Työterveyslaitoksen ohjeiden mukaisesti (katso edellä oleva linkki ohjeeseen).

Mikäli mahdollista älä aja lantaa pois tarhalta ennen kuin lintuinfluenssatilanne on rauhoittunut.

Perustietoa eläintilojen puhdistamisesta ja desinfektiosta löytyy esimerkiksi Ruokaviraston [verkkosivuilta](#).

Desinfioinneissa voi käyttää valmisteita, joilla on tehoa viruksiin (tai lintuinfluenssaviruksiin). Valmiste valitaan käyttökohteen ja kohteen materiaalin mukaan. Noudata aina kyseisen valmisteen käyttöohjetta ja huolehdi asiallisesta suojautumisesta. Mikäli pitopaikassa käy välttämättömistä syistä muita ajoneuvoja, pyydä näitä koskevat tarkemmat pesu- ja desinfektio-ohjeet virkaeläinlääkäriltä.

Muutoshistoria

Tämä uusi ohje on tarkoitettu kaikille turkistiloille lintuinfluenssan torjuntatoimien tehostamiseksi.